

PODSUMOWANIE KONSULTACJI społecznych

Skwer Broniewicza i Plac Rapackiego: na nowo

Raport podsumowujący

SKRÓT RAPORTU

Konsultacje społeczne dotyczące projektu rewitalizacji obejmującego tereny zieleni pomiędzy ulicami: al. Jana Pawła II, Fosą Staromiejską, Kopernika i Placem Rapackiego.

Toruń, kwiecień 2025 r.

Konsultacje
poprowadzą:

Gospodarz
konsultacji:

1. Informacje ogólne

W dniach 1–23 marca 2025 r. we ramach umowy między Gminą Miasta Toruń a Fundacją Stabilo przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące możliwego sposobu zagospodarowania i udostępnienia mieszkańcom oraz turystom obszaru znajdującego się między Wałami Generała Sikorskiego, Aleją Jana Pawła i ulicą Kopernika.

Jest to m.in. teren zieleni wokół Fontanny Cosmopolis – popularny wśród mieszkańców i turystów, fontanna i tzw. Skwer Motyli w śladzie dawnej fosy, czy okolice rzeźby Heliosa wraz z ciągiem komunikacyjnym od przejścia dla pieszych przez Al. Jana Pawła II do Łuku Cezara.

Celem konsultacji było włączenie mieszkańców w proces planowania rewitalizacji tego obszaru oraz zebranie ich opinii i pomysłów. Władze Torunia chciały wspólnie z mieszkańcami zastanowić się jak Skwer Broniewicza i okolice Placu Rapackiego powinny być urządzone i użytkowane w przyszłości.

Podczas konsultacji zaprezentowano wstępne założenia projektu rewitalizacji omawianego terenu. Na spotkaniu warsztatowym 15 marca 2025 r. uczestnicy najpierw zapoznali się z proponowanym projektem zmian, który przedstawił przedstawiciel Urzędu Miasta Torunia (p.o. dyrektora Wydziału Inwestycji i Remontów).

Konsultacje wzbudziły spore zainteresowanie i dyskusje wśród Torunian. Część mieszkańców wyrażała obawy lub wątpliwości, czy proponowane przekształcenia są potrzebne i właściwe. Podczas spotkań konsultacyjnych mieszkańcy mogli bezpośrednio zadawać pytania władzom miasta dotyczące przedstawionego projektu – na ich wątpliwości odpowiadali m.in. dyrektorzy Wydziału Inwestycji i Remontów, Wydziału Środowiska i Ekologii, Biura Dialogu i Innowacji Miejskich oraz Wydziału Rewitalizacji.

Dzięki temu ważne głosy społeczności lokalnej (zarówno poparcia dla pewnych pomysłów, jak i krytyczne uwagi) zostały odnotowane w procesie konsultacyjnym.

Prezydent Miasta Torunia Paweł Gulewski zachęcał wszystkich do wypowiedzenia się – np. poprzez wypełnienie ankiety – aby uwzględnić możliwie szeroki wachlarz opinii. Wszystkie informacje o terminach i założeniach konsultacji udostępniono publicznie na stronie realizatora (Fundacji Stabilo) oraz w komunikatach Urzędu Miasta Torunia, tak aby mieszkańcy mieli łatwy dostęp do materiałów konsultacyjnych (np. prezentacji i opisów projektu). Informacje pojawiały się w mediach społecznościowy i tradycyjnych.

Harmonogram konsultacji:

- **1.03.2025 - 23.03.2025** – Zbieranie uwag w ankiecie internetowej
- **1.03.2025 - 23.03.2025** – Przeprowadzenie akcji informacyjnej
- **1.03.2025** - Przygotowanie planu spaceru badawczego przez Zespół Studencki z Instytut Psychologii UMK pod kierunkiem prof. Marii Lewickiej
- **8.03.2025** - Spotkanie informacyjne połączone ze spacerem badawczym, 11:00-13:00 Harmonijka (Collegium Minus UMK), sala nr 1
- **15.03.2025** - Warsztat konsultacyjny „Co dalej z Placem Rapackiego i Skwerem Broniewicza”, 11:00-13:00 Harmonijka (Collegium Minus UMK), sala nr 1
- **1.03.2025 - 23.03.2025** - Zbieranie uwag przekazywanych e-mailowo na adres: konsultacje@stabilo.org.pl

Skrócony raport zostanie uzupełniony o szczegółowy opis wniosków i rekomendacji zgłaszanych przez mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych prowadzonych przez Fundację Stabilo we współpracy z Biurem Dialogu i Innowacji Miejskich Urzędu Miasta Torunia oraz wyniki badań naukowych, przeprowadzonych na podstawie danych zgromadzonych w procesie partycypacyjnym i w ramach działań własnych, Instytutu Psychologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, realizowanych w ramach współpracy naukowo-badawczej Gminy Miasta Toruń z Uniwersytetem.

2. Główne wnioski i rekomendacje

Rekomendacje odzwierciedlają szeroki zakres uwag i wniosków zgłoszonych przez różnorodnych interesariuszy podczas całego procesu konsultacyjnego, w tym podczas spotkań, spacerów badawczych, poprzez ankiety online i korespondencję e-mailową oraz w mediach społecznościowych.

- Należy bezwzględnie **zachować istniejącą zieleń oraz dbać o jej stan.**
- Należy **zrezygnować z budowy infopunktu w proponowanej formie kiosku z kawiarnią, a zamiast tego skupić się na zapewnieniu ogólnodostępnych i dobrze oznakowanych toalet w okolicach Fontanny Cosmopolis.** Możliwe jest rozważenie toalety podziemnej.
- **Pomnik Heliosa powinien pozostać na swoim dotychczasowym miejscu.**
- Konieczne jest **zwiększenie poczucia bezpieczeństwa** na całym obszarze poprzez poprawę oświetlenia, rozważenie monitoringu oraz zwiększenie patroli policji i straży miejskiej, szczególnie wieczorami i w nocy.
- Należy **poprawić oznakowanie i system informacji** w obrębie Skweru Broniewicza i Placu Rapackiego poprzez umieszczenie czytelnych oznaczeń wejść, tablic z planem okolicy, informacji historycznych o miejscach oraz oznaczeń turystycznych.
- Priorytetem powinno być **zwiększenie dostępności obszaru dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami** oraz osób z dziećmi w wózkach, poprzez eliminację barier architektonicznych (projektowanie uniwersalne) i dostosowanie infrastruktury.

- **Należy zachować i wyremontować istniejące fontanny**, w tym Fontannę Cosmopolis i fontannę na Skwerze Motyli (w pierwszej kolejności), dbając o ich estetykę, czystość i funkcjonalność.
- **Konieczna jest rewitalizacja Skweru Motyli** poprzez uczynienie przestrzeni bardziej czytelną, ewentualne wyeksponowanie murów fosi staromiejskiej, zmianę koloru fontanny na bardziej naturalny, poprawę czystości i zwiększenie liczby ławek.
- **Należy poprawić ogólną estetykę i czystość całego konsultowanego obszaru** poprzez regularne sprzątanie, dbałość o trawniki, usuwanie nieestetycznych elementów infrastruktury oraz odnawianie istniejących tablic informacyjnych.
- **Projektując zmiany, należy uwzględnić potrzeby różnych grup użytkowników**, w tym rodzin z dziećmi, seniorów, studentów oraz osób z niepełnosprawnościami i osób nieneurotypowych.
- **Należy zachować i wspierać kulturalne i społeczne funkcje Placu Rapackiego i Skweru Broniewicza**, takie jak Festiwal Art Moves Galerii Rusz, wystawy plenerowe i inne wydarzenia, tworząc przestrzeń przyciągającą mieszkańców i turystów. Należy rozważyć włączenie przestrzeni dla galerii rzeźby w osi widokowej od CSW do rzeki Wisły.
- **Konieczne jest polepszenie infrastruktury dla pieszych i rowerzystów** poprzez remont nawierzchni ścieżek, synchronizację sygnalizacji świetlnej, poprawę bezpieczeństwa przejść oraz instalację stojaków na rowery.
- **Należy zainstalować więcej ławek i miejsc do siedzenia w różnych częściach obszaru**, w tym również rozważyć leżaki na trawie i ruchome krzesła.
- **Należy zwiększyć liczbę koszy na śmieci w całym konsultowanym obszarze i dbać o ich regularne opróżnianie.**

- **Warto rozważyć wprowadzenie interwencji artystycznych oraz zaangażowanie lokalnych artystów w ożywienie przestrzeni.** Wskazano m.in. na formy rzeźbiarskie.
- **Planując rewitalizację, należy przyjąć perspektywę długoterminową, uwzględniając wcześniejsze uwagi mieszkańców i analizując poprzednie pomysły.**
- **Proces rewitalizacji powinien być transparentny, a opinie i uwagi mieszkańców powinny mieć realny wpływ na ostateczne decyzje dotyczące zagospodarowania terenu.**
- **Należy zadbać o oś widokową w kierunku Łuku Cezara,** jednak kontrowersje budzi tu możliwe wycięcie zieleni za rzeźbą Heliosa. Mieszkańcy są podzieleni – jedni chcą niskopiennych roślin (większość), inni pozostawienia stanu dzisiejszego.
- **Należy poprawić połączenie konsultowanego obszaru z innymi częściami miasta,** w tym z Bydgoskim Przedmieściem, aby stworzyć spójną i przyjazną przestrzeń miejską.
- **Po wprowadzeniu modyfikacji do projektu rewitalizacji, należy przeprowadzić kolejny etap konsultacji społecznych.**

Konsultacje przyniosły wiele szczegółowych uwag dotyczących każdego z trzech obszarów:

Obszar A (Fontanna Cosmopolis - Skwer Broniewicza)

Zwracano uwagę na potrzebę dostosowania zejść dla osób z niepełnosprawnościami, wyciszenia hałasu (od ulicy i fontanny), zachowania ścieżek, postawienia stolików (np. szachowych), budowy toalety, lepszego oświetlenia i monitoringu, zwiększenia liczby ławek, nasadzenia krzewów oddzielających od ulicy, zadbania o trawnik, ustawienia stojaków na rowery, rozważenia placu zabaw, wprowadzenia sztuki (rzeźby), zbliżenia ławek do siebie (ławki społeczne).

Podkreślano znaczenie muzyki z fontanny, ale zwracano uwagę na jej głośność.

Obszar B (Plac Rapackiego)

Podkreślano tranzytowy charakter miejsca. Sugerowano poprawę nawierzchni ścieżek, zwiększenie ilości zieleni (drzew, krzewów, kwiatów), ustawienie leżaków, stworzenie ekranów akustycznych z zieleni, instalację ławek (również skierowanych w stronę trawnika), koszy na śmieci oraz rozważenie interaktywnych tablic informacyjnych i wystaw plakatów. Krytykowano pomysł oszklonego pawilonu.

Obszar C (Skwer Motyli i okolice Heliosa)

Apelowano o uczynienie przestrzeni, wyeksponowanie murów fosy (zmianę nazwy na Fosa a nie Skwer Motyli), zmianę koloru niecki fontanny na bardziej naturalny, umieszczenie tablic informacyjnych o historii, ujednoczenie szlaków spacerowych, wyeksponowanie otoczenia gazowni, zadbanie o czystość i ilość ławek, rezygnację z motylowej mozaiki, utworzenie altan z zieleni, upiększenie lamp, stworzenie przestrzeni wspólnej, wyjaśnienie historycznych nazw, poprawę bezpieczeństwa pieszych, zunifikowanie podłoża, utworzenie zjazdu dla wózków do fontanny, rozważenie punktu informacyjnego, odnowienie betonowego balkoniku, aktywizację parku za Bramą Starotoruńską, rozważenie brodzików dla dzieci, renowację muru,

umieszczenie tablic informacyjnych i lunety, wymianę koszy na śmieci, zadbanie o estetykę i oznaczenie jako "selfie zone" po remoncie, umożliwienie podjazdu wózkiem do punktu widokowego, dodanie miejsc do siedzenia, poprawę wyglądu i oznakowania toalety, rozważenie posadzenia drzewek, zachowanie porządku oraz rozważenie uli/hoteli dla pszczoł i altanki.

Szczególnie dużo uwagi poświęcono pomnikowi Heliosa i zieleni za nim, a także stanowi fontanny. Rozważano przeniesienie tu kawiarni z infopunktem i leżakami.

Więcej informacji

FUNDACJA STABILO

Strona internetowa: <https://stabilo.org.pl/>

Strona na Facebooku <https://www.facebook.com/fundacjastabilo>

Adres:

87-100 Toruń, Fosa Staromiejska 30/6

tel. (+48) 501 241 442

Email:

biuro@stabilo.org.pl

konsultacje@stabilo.org.pl

Czynna w godzinach:

09.00-15.00 od poniedziałku do piątku

Dane rejestrowe:

Fundacja Stabilo

Fosa Staromiejska 30/6

87-100 Toruń

NR KRS: 0000276478

REGON: 340292143

NIP: 9562193598